

Friplan med fond- och garantiförvaltning

Gäller från 2012-04-01

Innehåll

Innehåll i Friplan	3	Så beräknar vi priset för Friplan	7
Pension	3	Avgifter, riskkompensation och skatter	7
Skydd vid sjukdom	3	Skatteregler	7
Skydd vid olycksfall	4	Avdragsregler	7
Skydd vid dödsfall	4	Löneskatt	8
Förmånstagare	4	Inkomstskatt	8
Interimsskydd	4	Kapitalförsäkringar	8
Uppgifter om din hälsa	4	Försäkringsbolagens beskattning	8
Ändring av försäkring i pensionsplanen	5	Viktigt att veta	8
Fortsättningsförsäkring och efterskydd	5	Försäkringsgivare	8
Flytta sparandet	5	Försäkringsvillkor	8
Återköp	5	Försäkringsavtalet	8
Fribrev – inbetalning upphör permanent	5	Begränsningar i försäkringsskyddet	8
Så kan du placera dina pengar	5	Om du ångrar dig	9
Fondförvaltning – sparande med möjligheter	5	Om vi inte kommer överens	9
Garantiförvaltning – sparande med garanti	6	Om du och ditt företag vill ha mer information	9
Så följer du ditt sparande	7	Om Lämförsäkringar	9
Utbetalning av pension	7	Tips och råd till dig och ditt företag	9
		Prislista	10

Så fungerar Friplan

Friplan är en flexibel försäkringslösning som lämpar sig för företagare och anställda i både stora och små företag. Varje person får en egen pensionsplan där en eller flera försäkringar ingår. Ett pensionssparande ingår alltid och det finns möjlighet att lägga till försäkringsskydd för både familjen och företaget. Den här informationen är en sammanfattning av hur Friplan fungerar. Fullständig information om pensionsplanen och försäkringarna hittar du i försäkringsvillkoren för Friplan. När försäkringstagaren är en enskild näringsidkare, delägare i handelsbolag eller kommanditbolag och tecknar en privat pensionsförsäkring finns de viktigaste delarna av den här informationen även i ett faktablad som du hittar på vår webbplats.

Fördelar för dig som ägare och arbetsgivare

- bra skydd för dina medarbetare
- enkel administration
- lätt att göra ändringar och kompletteringar via internet.

Fördelar för dig som anställd

- individuellt anpassad pensionsplan
- möjlighet att påverka den framtida pensionen
- viktig trygghet för familjen
- fondbyten via internet.

Tips och råd till dig och ditt företag

Prata med din rådgivare så får du hjälp att skraddarsy en försäkringslösning och ett sparande som passar de behov som du eller dina anställda har. Mer information hittar du även på vår webbplats. Kontaktuppgifter hittar du på sista sidan.

Innehåll i Friplan

I Friplan finns vissa delar som alltid ingår och andra delar som du kan välja till. Här följer en kort beskrivning av de valmöjligheter som finns.

Pension

Ålderspension ingår alltid i en pensionsplan. Hur stor ålderspensionen blir beror på hur mycket som betalas in, vilken värdeutveckling sparandet har och under hur lång tid du väljer att ta ut pensionen. Ålderspension kan du ta ut från 55 års ålder men senast när du är 75 år. Kortaste tid för utbetalning är 5 år.

Skydd vid sjukdom

Sjukförsäkring

Med en sjukförsäkring kan du få ersättning för visst lönebortfall när du blir sjuk. För att kunna lägga till sjukförsäkringen måste betalningsbefrielse ingå i pensionsplanen. Sjukförsäkringen upphör vid 65 års ålder eller tidigare om en lägre pensionsålder har valts.

Sjukvårdsförsäkring

Med tillvalet sjukvårdsförsäkring får du tillgång till privata specialistläkare utan väntetid. Vid sjukdom kontaktas Länsförsäkringars sjukvårdsförmedling för rådgivning eller tidsbokning hos en privat specialistläkare. För att kunna lägga till sjukvårdsförsäkringen måste betalningsbefrielse ingå i pensionsplanen.

Betalningsbefrielse

Med betalningsbefrielse betalar Länsförsäkringar pensionssparandet och kostnaden för försäkringsskydd efter tre månaders arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. Länsförsäkringars betalning står i proportion till arbetsoförmågan som måste uppgå till minst 25 procent. Betalningsbefrielse upphör att gälla vid 65 års ålder eller tidigare om inbetalningarna till pensionsplanen upphör.

Sjukkapi tal

Med sjukkapi tal betalas ett engångsbelopp ut om du, enligt Länsförsäkringars bedömning, skulle få din arbetsförmåga varaktigt nedsatt på grund av sjukdom eller olycksfall. Försäkringsbeloppet reduceras från och med det år du fyllt 40 år. Sjukkapi tal upphör vid 58 års ålder eller tidigare om en lägre pensionsålder valts. För att lägga till sjukkapi tal måste även försäkring för olycksfall och betalningsbefrielse ingå i pensionsplanen. Om du får utbetalning från både sjukkapi talet och olycksfallsförsäkringen samordnas försäkringsbeloppen.

Skydd vid olycksfall

Om du råkar ut för ett olycksfall som leder till bestående invaliditet, får du ett engångsbelopp från olycksfallsförsäkringen. Beloppet som betalas ut bestäms i förhållande till graden av invaliditet och ersättning kan även lämnas för läke-, tandskade- och merkostnader till följd av en olycksfallsskada. Försäkringsbeloppet reduceras från och med det år du fyller 40 år. Om du får utbetalning från både sjukkapitalet och olycksfallsförsäkringen samordnas försäkringsbeloppen. Försäkringen upphör vid 65 års ålder eller tidigare om lägre pensionsålder valts.

Skydd vid dödsfall

Återbetalningsskydd

Med återbetalningsskydd i pensionsplanen går din pension till dina förmånstagare om du skulle avlida under försäkringstiden. Om du har valt att ta ut pensionen mellan 5 och 20 år går hela sparandet till dina förmånstagare. Har du valt utbetalning så länge du lever får dina förmånstagare pension motsvarande 20 års utbetalning av hela pensionen. Om du själv fått pension utbetald räknas den av från förmånstagarnas pension.

Familjepension

Med familjepension får dina anhöriga en extra trygghet om du skulle avlida före pensionsåldern men senast vid 65 års ålder. Familjepensionen betalas ut varje månad under så lång tid som avtalats.

Affärskapital

Med affärskapital betalas ett engångsbelopp ut till företaget om du skulle avlida före pensionsåldern men senast vid 65 års ålder.

Efterlevandekapital

Med efterlevandekapital får dina förmånstagare eller försäkringstagaren ett engångsbelopp om du skulle avlida före pensionsåldern men senast vid 65 års ålder.

Tjänstegrupplivförsäkring – TGL

Med en tjänstegrupplivförsäkring som väljs av företaget får du en livförsäkring där ett engångsbelopp betalas ut till dina förmånstagare om du skulle avlida före pensionsåldern, men senast vid 70 års ålder.

Förmånstagare

Om du har valt till återbetalningsskydd eller familjepension kan följande personer vara förmånstagare

- din make eller tidigare make, med make avses även registrerad partner
- din sambo eller tidigare sambo

- barn/styvbarn/fosterbarn till dig eller till någon av personerna ovan.

Vem som helst kan vara mottagare till efterlevandekapital.

Affärskapital betalas alltid ut till företaget om den försäkrade avlider.

Om ersättningsberättigade inte kan hittas så förräntas kapitalet till dess ersättningsberättigade hittats. Saknas ersättningsberättigade helt så görs ingen utbetalning.

Interimsskydd

Interimsskydd är ett grundskydd för dig som anställd och som ingår vid anslutning till Friplan mot fullt arbetsför. Interimsskyddet gäller under en begränsad tid och innan du gjort dina individuella försäkringsval.

I interimsskyddet ingår

- livsvarig ålderspension med återbetalningsskydd, 100 procent fondförvaltning i fond som framgår av företagets ansökan
- familjepension med 2 prisbasbelopp per år i 10 år.

Interimsskyddet kan även innehålla

- sjukförsäkring
- betalningsbefrielse.

Företagare, och anställda som inte kan anslutas mot fullt arbetsför, omfattas inte av interimsskydd.

Uppgifter om din hälsa

När du ansöker om en försäkring som ska ge skydd vid sjukdom eller dödsfall behöver vi få veta hur din hälsa är. Det är för att du ska få den försäkring du vill ha och för att du ska veta att den fungerar som det är tänkt om något skulle hända. Det är också därför vi behöver noggranna svar av dig när du fyller i en individuell hälsodeklaration eller intygar att du är fullt arbetsför. Om du lämnar oriktiga uppgifter kan det medföra att försäkringarna i pensionsplanen helt eller delvis inte gäller.

Uppgifterna som vi behöver varierar och beror bland annat på hur stor risk vi tar, din ålder, om du driver företaget och hur många anställda som ansluts till Friplan på din arbetsplats.

Företagare eller anställd?

Vi vill också veta om du är företagare eller anställd. Företagare enligt Länsförsäkringars definition är

- i *enskild firma* ägaren samt i rörelsen verksam make och anställda närstående
- i *handelsbolag och kommanditbolag* samtliga ägare samt anställda närstående
- i *aktiebolag* anställd som ensam eller tillsammans med närstående äger minst en tredjedel av aktierna i bolaget samt anställda närstående.

Med make jämställs registrerad partner och sambo enligt inkomstskattelagen. Sambo enligt inkomstskattelagen är den som utan att vara gift, sammanbor med person med vilken denne har eller har haft barn tillsammans.

Med närstående avses make, registrerad partner, sambo, föräldrar eller barn till ägare enligt ovan.

Fullt arbetsför

Fullt arbetsför är den som som uppfyller samtliga tre nedanstående krav:

- kan fullgöra sitt vanliga arbete utan inskränkningar, inte uppbär eller har rätt till ersättning som har samband med sjukdom eller olycksfall
- inte av hälsoskäl har särskilt anpassat arbete eller lönebidragsanställning
- inte varit sjukskriven mer än 14 dagar i följd de senaste tre månaderna.

För företagare krävs alltid hälsoprövning.

Särskilda regler för hälsoprövning gäller för personer som omfattas av kollektivavtal och som tecknar en alternativ försäkringslösning hos Länsförsäkringar.

Ändring av försäkring i pensionsplanen

Innan din pension börjar betalas ut har du vissa möjligheter att ändra utbetalningstidpunkt och utbetalningstid. Du kan varje tolv månadersperiod höja delar av ditt försäkringsskydd inom vissa gränser under förutsättning att du är fullt arbetsför och inte har varit sjukskriven mer än 14 dagar i följd under de senaste tre månaderna före en höjning. Om du gifter dig, blir sambo eller får barn kan du i vissa fall komplettera ditt sparande med försäkringsskydd för familjen utan hälsoprövning. Du kan skriftligen ändra förmånstagare till de försäkringsbelopp och den pension som betalas ut om du skulle avlida före försäkringstidens slut.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Du har i vissa fall rätt att utan hälsoprövning teckna en fortsättningsförsäkring med motsvarande skydd som finns i pensionsplanen om anställningen eller pensionsplanen upphör före den avtalade pensionsåldern. Sparande ingår alltid i fortsättningsförsäkringen. För att ha sjukförsäkringen kvar krävs att du har inkomst av tjänst eller näringsverksamhet.

Om du haft en tjänstepensionsförsäkring med företaget som ägare under minst 12 månader och har rätt till fortsättningsförsäkring, gäller pensionsplanen under den tid som du kan ansöka om fortsättningsförsäkring (efterskydd).

Flytta sparandet

Det går att flytta sparandet från ett annat försäkringsbolag till

Friplan förutsatt att försäkringen har flytträtt. Sparandet placeras då i en ny försäkring med nya villkor.

Om du vill flytta försäkringskapitalet från en Friplan med flytträtt till ett annat försäkringsbolag är det möjligt efter tolv månaders sparande. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall eller under de första fem åren av utbetalningstiden för ålderspensionen. Om pensionsplanen ägs av arbetsgivaren, måste den anställde godkänna flytten. Efter flytt upphör samtliga försäkringar i den pensionsplan som försäkringskapitalet flyttas från och rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd upphör.

Vid flytt av försäkringskapital tas avgifter och kostnader samt eventuella skatter ut enligt en vid varje tidpunkt gällande prislista. Länsförsäkringar har rätt att ändra regler och avgifter för flytträtt.

Information om flyttavgifter hittar du i prislistan längst bak i denna broschyr.

Återköp

Försäkringar i pensionsplanen kan inte återköpas.

Fribrev – inbetalning upphör permanent

Om inbetalning upphör permanent gäller pensionsplanen med ett ålderspensionsbelopp beroende av gjorda inbetalningar och återbetalningsskydd om sådant ingår. Övriga försäkringsskydd upphör samtidigt att gälla.

Så kan du placera dina pengar

När du bestämt dig för att spara i en pensionsförsäkring kan du välja att placera dina pengar i fondförvaltning eller garantiförvaltning. Ditt val av placering beror på hur lång tid du har till pensionen, vilka risker du vill ta och hur aktiv du själv vill vara i placeringen av pengarna.

Fondförvaltning – sparande med möjligheter

Fondförvaltning passar dig som själv vill påverka hur dina pengar ska placeras. Ditt eget inflytande över sparandet och möjlighet till en god värdeutveckling är två goda skäl att spara i fonder. Du väljer själv i vilka fonder ditt sparande ska placeras. Ditt sparande kan placeras i räntefonder, aktiefonder, absolutavkastande fonder och blandfonder. Fondernas innehav kan placeras såväl i Sverige som utomlands. Den finansiella risken tar du själv, ditt sparande kan både öka och minska i värde. Försäkringskapitalet motsvaras alltid av det aktuella värdet på fondandelarna. Vinst som uppstår inom Länsförsäkringar Fondliv delas inte ut till försäkringstagarna.

Spartid och mål

Värdet på ett fondsparande varierar över tiden och påverkas bland annat av värdeutvecklingen på världens börser, ränteutvecklingen och förändringar i valutakurser. Du bör alltid fråga dig hur länge dina pengar ska vara placerade och vilken risk du är beredd att ta. Vill du ha möjlighet till god värdeutveckling och är beredd att ta en hög risk eller ska spara under lång tid, kan du välja en aktiefond. Vill du ta en lägre risk eller spara under en något kortare tid kan det vara klokt att välja en blandfond, som innehåller både aktier och räntebärande värdepapper. En räntefond kan vara ett alternativ för dig som är försiktig eller som vill spara på kortare sikt. Du bör också ta hänsyn till vilken risknivå ditt övriga sparande har. Fördela gärna pengarna mellan flera av våra fonder för att sprida riskerna i ditt sparande och spara gärna regelbundet. Du hittar alla våra fonder på vår webbplats.

Avgifter och skatter

När du väljer fondförvaltning betalar du en avgift för förvaltningen av dina fonder. De årliga förvaltningsavgifterna för Länsförsäkringars fondutbud när det gäller räntefonder varierar mellan 0,2 och 1,75 procent. Avgifterna för aktie- och blandfonder varierar mellan 0,5 och 3,0 procent. Utdelningen som sker i fonderna i mars varje år är fri från kapitalvinstskatt. Hela utdelningen återinvesteras i fonderna. Övriga avgifter och avkastningsskatt tillkommer. Dessa beskrivs under rubriken Så beräknar vi priset för Friplan.

Följ utvecklingen

Sparande i fonder är långsiktigt, men ett gott råd är att regelbundet se över hur ditt sparande är fördelat. Du kan följa fondernas utveckling bland annat på internet och på tidningarnas börssidor.

Byt fonder när du vill

Du kan byta fonder kostnadsfritt när som helst. Du gör det enkelt på internet eller genom att skriva till oss. Du behöver inte betala någon kapitalvinstskatt om du säljer med vinst. När pengarna har börjat betalas ut finns vissa begränsningar för fondbyte. Du kan ha ditt sparande fördelat på som mest tio fonder medan du kan nyspara i som mest fem fonder samtidigt.

Garantiförvaltning – sparande med garanti

Du som vill kombinera ett tryggt sparande med möjlighet till god avkastning men inte själv vill vara aktiv i placeringen av dina pengar väljer garantiförvaltning. Ditt sparande placeras på flera marknader och i olika tillgångar, vilket ger en bra riskspridning.

Pengarna-tillbaka-garanti

Om du sparar i garantiförvaltning under minst 10 år när

utbetalningarna påbörjas får du tillbaka den del av inbetalningarna som går till sparandet. Detta gäller även vid dödsfall om utbetalningarna påbörjas efter 10 års spartid i garantiförvaltning. Garantin kan ändras för framtida inbetalningar. Du kommer i så fall att få information om det.

Ditt sparande har två värden

Med garantiförvaltning beräknar vi två värden för ditt sparande: ett garanterat värde och ett försäkringskapital.

- *Det garanterade värdet* består av gjorda inbetalningar plus ränta och riskkompensation, minus de kostnader och den avkastningsskatt som vi gör ett antagande om när din inbetalning görs. Varje enskild inbetalning ökar det garanterade värdet. De antaganden som ligger till grund för beräkning av det garanterade värdet kan ändras för framtida inbetalningar.
- *Försäkringskapitalet* består av gjorda inbetalningar plus försäkringens del av det finansiella resultatet inom garantiförvaltningen samt riskkompensation, minus avgifterna för administration och avkastningsskatt.

Villkorad återbäring

När försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet har det uppstått villkorad återbäring på försäkringen. Försäkringens villkorade återbäringsdel är försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Den villkorade återbäringsdelen kan både öka och minska beroende på hur det garanterade värdet och försäkringskapitalet förändras och kan därmed ha ett positivt eller ett negativt värde. Inom garantiförvaltning är den villkorade återbäringsdelen under hela försäkringstiden ett kollektivt riskkapital. Den positiva villkorade återbäringsdelen tilldelas successivt vid varje utbetalning.

Finansiella resultatet

Det finansiella resultatet är kollektivt och fördelas till försäkringarna via förändring av kursen för garantiförvaltningen. Det finansiella resultatet är detsamma som totalavkastningen inom garantiförvaltningen efter eventuell avkastningsdelning.

Avkastningsdelning

Länsförsäkringar tillämpar avkastningsdelning om totalavkastningen i garantiförvaltningen uppräknad med helårssiffror är större än 0 procent. Vid avkastningsdelning fördelas 95 procent av totalavkastningen till försäkringskollektivet och resterande del till Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag.

Med totalavkastning avses summan av all direktavkastning och värdeförändringar under kalenderåret på det kapital som är hänförligt till garantiförvaltning minskat med faktiska kapitalförvaltningskostnader och kostnader för kapitaltillskott vid utbetalning från försäkringar med garantiunderskott. Kapitalför-

valtningskostnader är Länsförsäkringars kostnader för egen och extern kapitalförvaltning under kalenderåret till den del dessa kostnader avser tillgångar med garantiförvaltning. Garantierunderskott är det underskott som uppstår om försäkringskapitalet på försäkring med garantiförvaltning tar slut under pågående utbetalning.

Så placeras ditt sparande

Ditt sparande placeras i en blandning av räntebärande värdepapper och aktier. Fördelningen mellan räntebärande värdepapper och aktier förändras beroende på aktuella marknadsbedömningar och anpassas för att ge möjlighet till en god avkastning på kort och lång sikt. Aktieandelen sprids på olika marknader och i olika tillgångsslag för att beroendet av enskilda marknader ska vara så litet som möjligt. Det gör att ditt sparande får en god riskspridning. Aktieandelen kan variera mellan 0 och 60 procent av tillgångarna i garantiförvaltning. Hela kapitalet i garantiförvaltning placeras på detta sätt. Vid placeringen gör vi ingen skillnad mellan tillgångar för villkorad återbäring och övriga försäkringsåtaganden.

Så följer du ditt sparande

En gång per år får du ett värdebesked där du kan se hur ditt sparande utvecklas. Genom att anmäla dig på internet kan du enkelt följa ditt sparande. På vår webbplats kan du också läsa mer om exempelvis vårt fondutbud, aktuella fondkurser och utvecklingen för garantiförvaltning.

Utbetalning av pension

Det belopp som ska utbetalas som pension beräknas utifrån aktuellt försäkringskapital och aktuella antaganden om framtida avkastning, driftskostnader, livslängd och skatt. Dessa antaganden kan ändras. Beloppet som utbetalas omräknas löpande och kan öka eller minska beroende på verkligt utfall.

Så beräknar vi priset för Friplan

När vi beräknar hur mycket du ska betala för försäkringarna i din pensionsplan behöver vi göra vissa antaganden. Avtalad inbetalning beräknas efter de antaganden som gäller för försäkringen vid varje inbetalning.

Först gör vi ett antagande om riskkostnader. Om du exempelvis väljer familjepension eller betalningsbefrielse, betalar du ett pris för de skydd du väljer. Vi tar då hänsyn till livslängd och sjuklighet hos alla försäkrade.

Därefter gör vi ett antagande om driftskostnader. Länsförsäkringar har kostnader när pensionsplanen tecknas samt för att sköta sparandet. De administrativa avgifterna för din pensionsplan fördelas över hela försäkringstiden och ska täcka pensionsplanens andel av driftskostnaderna.

Därefter gör vi ett ränteantagande. Ett antagande om ränta görs för försäkringar med garantiförvaltning.

Sedan gör vi ett antagande om avkastningsskatt. Länsförsäkringar betalar avkastningsskatt på sparandet i pensionsförsäkringar. Vid beräkningen för försäkringar med garantiförvaltning gör vi ett antagande om den framtida avkastningsskatten.

För en försäkring med fondförvaltning garanteras ingen ränta. Här beror värdeutvecklingen på tillväxten av de fonder som ditt sparande placeras i.

Avgifter, riskkompensation och skatter

Länsförsäkringar gör regelbundet avgiftsuttag från pensionsplanen för att täcka drifts- och riskkostnader samt avkastningsskatt.

Administrativa avgifter tas ut genom en insättningsavgift på inbetalningarna, en kapitalavgift på sparandet och en årsavgift.

Avgifter för försäkringsskydd tas från det som betalas in. Avgifterna beror bland annat på den försäkrades ålder, kön och storleken på försäkringsbeloppet.

För betalningsbefrielse beror avgiften på avtalade inbetalningar och ålder men är oberoende av kön.

För sjukförsäkringen tar vi också hänsyn till hur många anställda som är anslutna till Friplan hos en arbetsgivare. Det är viktigt att antalet anslutna till Friplan alltid stämmer, eftersom vi inte gör ändringar bakåt i tiden. Anslutna till Friplan med sjukvårdsförsäkring hos Länsförsäkringar betalar 10 procent lägre pris för sjukförsäkringen. Observera att detta inte gäller för företag som har så kallade självadministrerande sjukvårdsavtal. Läs mer om inbetalningen till sjukförsäkringen i prislistan längst bak i denna broschyr.

Om ålderspensionen inte omfattas av återbetalningsskydd tillförs riskkompensation löpande. Storleken på riskkompensationen beror på ålder och kön samt storleken på sparandet. Via riskkompensationen fördelas sparandet mellan övriga försäkringstagare när den försäkrade avlider.

Länsförsäkringar drar också avkastningsskatt från sparandet. Du kan läsa mer om avkastningsskatt nedan under rubriken Försäkringsbolagens beskattning.

Kostnader, avgifter och riskkompensation och sättet att ta ut dem kan ändras under försäkringstiden.

Aktuell prislista hittar du sist i denna broschyr.

Skatteregler

Avdragsregler

Tjänstepension för arbetsgivare

Som arbetsgivare får du göra avdrag för tjänstepensionsförsäkring med upp till 35 procent av medarbetarens lön. Som lön räknas pensionsgrundande ersättning enligt pensionsavtal. Avdraget beräknas på den lön som betalats ut under det år för vilket avdraget görs, alternativt den lön som betalades ut under

året dessförinnan. Det finns också en kompletteringsregel som kan användas vid förtida pension eller om behovet av pension ökar. Kontakta oss eller din rådgivare för mer information.

Privat pensionsförsäkring för näringsidkare

Du som driver näringsverksamhet får göra avdrag i näringsverksamheten. Avdraget beräknas på inkomst av aktiv näringsverksamhet under beskattningsåret eller under närmast föregående beskattningsår. Underlaget är inkomsten från aktiv näringsverksamhet före avdrag för pensionsförsäkring och löneskatt samt före avsättning för egenavgifter. Kapitalinkomster och andra inkomster som ska redovisas som inkomst av tjänst enligt reglerna för fåmansföretagare får inte räknas in i underlaget. Du kan göra avdrag med 12 000 kronor och därutöver med 35 procent av inkomst av aktiv näringsverksamhet, maximalt 10 prisbasbelopp. Om du har inkomst både från tjänst och näringsverksamhet kan du fördela avdrag på upp till 12 000 kronor mellan allmänt avdrag och avdrag i näringsverksamheten.

Privat pensionsförsäkring

Som privatperson får du inom vissa ramar göra avdrag i din deklaration för inbetalningar till pensionsförsäkring. Avdraget får beräknas på inkomst av tjänst under beskattningsåret eller under närmast föregående beskattningsår och får inte vara större än din avdragsgrundande inkomst. Du kan göra avdrag med 12 000 kronor. Om du helt saknar rätt till pension i din anställning kan du göra avdrag med 12 000 kronor och därutöver med 35 procent av din inkomst av tjänst, upp till 10 prisbasbelopp.

Löneskatt

Näringsidkare och arbetsgivare betalar 24,26 procent i löneskatt på pensionsinbetalningar.

Inkomstskatt

För pensionsförsäkring betalar du inkomstskatt på belopp som betalas ut.

Kapitalförsäkringar

Om privatägda kapitalförsäkringar (efterlevandekapital, olycksfall och sjukkapital) ingår i pensionsplanen, betalar arbetsgivaren för de delar som valts och reglerar sedan detta med den anställde.

Inbetalningen för företagsägt affärskapital är inte avdragsgill i företagets deklaration.

Försäkringsbolagens beskattning

Länsförsäkringar betalar avkastningsskatt på dina pensionsförsäkringar. Underlaget för skatten är en schablonberäknad avkast-

ning som bland annat baseras på försäkringskapitalets/fondandelarnas värde vid årets ingång. Underlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan året före. På det underlaget tas en avkastningsskatt ut med 15 procent.

Viktigt att veta

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-8219 och Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-6627, gemensamt kallade Länsförsäkringar. Styrelsens säte för båda bolagen är i Stockholm.

Försäkringsvillkor

Det är alltid det fullständiga försäkringsvillkorets text som ligger till grund för avtalet. Du hittar villkoren på vår webbplats, men du kan också få dem genom att kontakta oss eller din rådgivare.

Länsförsäkringar har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden. En ändring får verkan fyra veckor efter det att Länsförsäkringar skickar meddelande om villkorsändringen till respektive försäkringstagare. Om oriktiga uppgifter har lämnats kan det medföra att försäkringarna i pensionsplanen helt eller delvis inte gäller. Svensk lag gäller för försäkringsavtalet.

Försäkringsavtalet

Avtalet gäller till kalenderårets slut varefter det automatiskt förlängs ett kalenderår i sänder.

Begränsningar i försäkringsskyddet

Det finns tillfällen då hela eller delar av försäkringsskyddet i Friplan inte gäller. Mer information finns i försäkringsvillkoren. Försäkringsskyddet gäller inte vid

- vissa sjukdomar som tillkommit under de första 18 månaderna om den försäkrade är företagare enligt Länsförsäkringars definition
- missbruk, eget vållande eller kriminell handling
- särskild riskfylld verksamhet exempelvis flygning eller utövande av boxning eller annan kampsport
- krig eller krigstillstånd i Sverige
- deltagande i krig eller politiska oroligheter utanför Sverige
- vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter
- vistelse utanför Norden i vissa fall
- försäkringsfall till följd av atomolycka och
- försäkringsfall till följd av terroristhandling.

Om du ångrar dig

Försäkringstagaren kan ångra sig inom 30 dagar från den dag då försäkringsbeskedet utfärdats. Du kan ringa eller skriva till oss för att säga upp försäkringen. Det belopp du får tillbaka är det lägsta av dina inbetalningar och försäkringskapitalet. Du saknar ångerrätt av distansavtalet om priset på försäkringen beror på svängningar på finansmarknaden som Länsförsäkringar inte kan påverka (till exempel fondförsäkring) och som kan inträffa under ångerfristen. Länsförsäkringar har rätt att ta ut en avgift för bland annat administration för den tid du haft försäkringen. Närmare bestämmelser om ångerrätt finns i distans- och hemförsäljningslagen.

Om vi inte kommer överens

- Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva det. Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman. Mer information hittar du på vår webbplats.
- Om du ändå är missnöjd kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Prövningen är kostnadsfri för dig. Tvistefrågor av medicinsk karaktär prövas av Personförsäkringsnämnden.
- Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i exempelvis din försäkring. Du betalar då enbart självriskan. Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.

- Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.

Den som har anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot Länsförsäkringar inom tre år från det han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom 10 år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande.

Om du och ditt företag vill ha mer information

Du kan alltid kontakta oss eller din rådgivare för att få hjälp att skraddarsy en försäkringslösning utifrån företagets, dina egna och dina medarbetares specifika behov. Kontaktuppgifter hittar du på sista sidan. På vår webbplats finns också villkor, blanketter, broschyrer, information om vårt fondutbud, aktuella fondkurser, utvecklingen för garantiförvaltning och mycket mer. Information om Länsförsäkringar Livs/Länsförsäkringar Fondlivs ekonomiska ställning kan du få via bolagets årsredovisning som du hittar på vår webbplats eller beställer på telefon 08-588 400 00.

Om Länsförsäkringar

Länsförsäkringar finns där du bor genom 23 självständiga och lokala länsförsäkringsbolag. Vi har ett brett sortiment av tjänster inom sparande, försäkring och bank för både företag och privatpersoner.

Tips och råd till dig och ditt företag

Prata med din rådgivare så får du hjälp att skraddarsy en försäkringslösning och ett sparande som passar de behov som du eller dina anställda har. Mer information hittar du även på vår webbplats. Kontaktuppgifter hittar du på sista sidan.

PRISLISTA

AVGIFTER FÖR ADMINISTRATION

Kostnaderna för att sköta din pensionsplan tas ut genom en insättningsavgift på inbetalningarna, en kapitalavgift på försäkringskapitalet och en årsavgift.

Avgifter Friplan löpande inbetalning

Din inbetalning/år	Upp till 11 999 kr	12 000– 47 999 kr	48 000– 179 999 kr	180 000 kr och mer
Insättningsavgift i procent på inbetalningen till pension				
Fondförvaltning	3	0	0	0
Garantiförvaltning	3	0	0	0
Kapitalavgift i procent per år av försäkringskapitalet				
Fondförvaltning	0,75	0,65	0,65	0,65
Garantiförvaltning	1,0	1,0	1,0	1,0
Årsavgift per pensionsplan				
	240	240	0	0

Avgifter Friplan engångsinbetalning

Din inbetalning	25 000– 99 999 kr	100 000– 249 999 kr	250 000 kr och mer
Insättningsavgift i procent på inbetalningen till pension			
Fondförvaltning	3	0	0
Garantiförvaltning	3	0	0
Kapitalavgift i procent per år av försäkringskapitalet			
Fondförvaltning	0,75	0,65	0,65
Garantiförvaltning	1,0	1,0	1,0
Årsavgift per pensionsplan			
	240	0	0

För fondförvaltning tillkommer avgifter för de fonder du placerar i. Avgifterna kan komma att ändras.

KOSTNADER FÖR SJUKFÖRSÄKRING

Kostnaden för sjukförsäkring beror på ålder, kön och storleken på försäkringsbeloppen. Dessutom tar vi hänsyn till hur många anställda som är anslutna till Friplan hos en arbetsgivare.

Det är viktigt att antalet anslutna till Friplan alltid stämmer eftersom vi inte gör ändringar bakåt i tiden.

Anslutna till Friplan med sjukvårdsförsäkring hos Länsförsäkringar betalar 10 procent lägre pris för sjukförsäkringen. Observera att detta inte gäller för företag som har så kallade självadministrerande sjukvårdsavtal.

Minskad kostnad för sjukförsäkring

Kundgrupp	Minskad kostnad för sjukförsäkring, %	Minskad kostnad med Sjukvård Friplan, %	Sammanlagd maximal minskning, %
Företag med 1–9 anslutna	25	10	35
Företag med 10 eller fler anslutna	40	10	50
Näringsidkare utan anställda	0	10	10
Näringsidkare med 1–9 anslutna	10	10	20
Näringsidkare med 10 eller flera anslutna	25	10	35

FLYTTAVGIFTER

Vid flytt av försäkringskapitalet från Friplan till försäkring i annat försäkringsbolag tar vi ut en administrativ avgift och en avgift som beror på hur länge sparandet pågått.

Avgift vid flytt av försäkringskapital till annat försäkringsbolag

Löpande inbetalning* och engångsinbetalning*

År	% av försäkringens värde
1**	Flytt ej tillåten
2	5
3	4
4	3
5	2
6–	1

* Administrativ avgift: 500 kronor.

** År 1 avser första försäkringsåret.

Länsförsäkringar har rätt att ändra regler och avgifter för flytträtt.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | **Länsförsäkringar Blekinge** 0454-30 23 00 | **Dalarnas Försäkringsbolag** 023-930 00 | **Länsförsäkringar Gotland** 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | **Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad** 044-19 62 00 | **Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän** 031-63 80 00
Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | **Länsförsäkringar Jämtland** 063-19 33 00 | **Länsförsäkringar Jönköping** 036-19 90 00 | **Länsförsäkringar Kalmar län**
020-66 11 00 | **Länsförsäkring Kronoberg** 0470-72 00 00 | **Länsförsäkringar Norrbotten** 0920-24 25 00 | **Länsförsäkringar Skaraborg** 0500-77 70 00 | **Länsförsäkringar**
Skåne 042-633 80 00 | **Länsförsäkringar Stockholm** 08-562 830 00 | **Länsförsäkringar Södermanland** 0155-48 40 00 | **Länsförsäkringar Uppsala** 018-68 55 00
Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | **Länsförsäkringar Västerbotten** 090-10 90 00 | **Länsförsäkringar Västernorrland** 0611-36 53 00 | **Länsförsäkringar Älvsborg**
0521-27 30 00 | **Länsförsäkringar Östgöta** 013-29 00 00

lansforsakringar.se

 Länsförsäkringar